

Uvodní motto nebylo zvoleno nahodou. Je v něm totiž s určitou nadsazkou (podmíněnou reklamním účelem textu) obsaženo několik zásadních skutečností ve vztahu ke slovinskému jazyku. Z motto mimo jiné vyplývá, že Slovinci jsou (podobně jako další národy, které musely v minulosti vynakládat zvláštní úsilí za zachování svébytnosti) na svém jazyce životně i citově závislí a pokládají jej za svou ústřední kulturní a sociální hodnotu či prostředek národního sebeurčení. Z motto je možné dále vyvodit, že slovinství na ke svému současnému rejstříku funkcí (včetně využití v počítačových programech) nedospěla snadnou cestou. Hledání principů těchto skutečností se stalo zárodkem dizertacní práce.

Mým původním záměrem bylo zmapování emancipace slovinství od jejich počátku až do současnosti, avšak narůstající rozsah práce i doporučení konzultantu mě přiměly od tohoto záměru upustit. Bylo nutné zaměřit se na kratší časový úsek, zároveň však zvolit období dostatečně reprezentativní pro popis dynamiky vývoje jazyka a jeho emancipace. Vzhledem k tomu, že jsem se chtěl v praktické části práce zaměřit na některé aspekty současného slovinského jazyka, rozhodl jsem se své téma vymezit 20. stoletím. Takto ohraničený časový úsek dává možnost zaměřit se jednak na jevy, jímž jazykoveda nevěnovala tolik pozornosti jako procesům probíhajícím v předchozích stoletích, a jednak na skutečnosti, které se přímo odrazejí v současné slovinské jazykové situaci. 20. století bylo bezpochyby obdobím velmi dynamickým a vesměs dynamika vývoje se nutně musela projevit také v jazyce. Dizertacní práce si proto klade za cíl zhodnotit vývoj, jímž za tuto periodu prošel slovinský jazyk (jako jazyk "maleho" národa), pozastavit se u specifických jevů, které tento vývoj provázely, a pokusit se na základě těchto zjištění osvětlit současnou jazykovou situaci ve Slovinsku.